

ALUMINIJ

Glasilo delovnega kolektiva tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

IZDAJA DELAVSKI SVET
TOVARNE GLINICE IN
ALUMINIJA
»BORIS KIDRIČ«
KIDRIČEVO
Urejuje uredniški odbor:
predsednik Franjo Vrlič,
člani: Marjan Bizovičar, Jo-
že Brglez, Marjan inž. Hu-
dina, Rozika Klančnik, An-
ton Kozoderc, Franc Lon-
čarič, Ivan Mazera, Jože
Segula in Marija Stajneker.
Odgovorni urednik:
Inž. Stane Tonejc
Naslov uredništva:
Aluminij Kidričevo.
Tekoči račun pri NB Ptuj
604-19-1-320
Telefon 3 10 95/341
Rokopisov ne vračamo
Tisk: tiskarna časopisnega
podjetja »Mariborski tisk«
Maribor

ST. 2

FEBRUAR 1965

LETNIK III.

Priprave na volitve naj bodo res temeljite

Prav vsem nam je dobro znano, da se vedno bolj bliža čas spomladanskih volitev novih skupščinskih organov in da se prav sedaj nahajamo v času velikih priprav, ki so v polnem razmahu. Ker so te volitve za nas vse velikega pomena, je prav gotovo potrebno o tem spregovoriti nekoliko bolj obširno.

Dobro vemo, da so spomladanske volitve prav tako pomembne, kot so bile zadnje, pa čeprav bomo to pot volili le polovico predsedniških teles. Zlasti je pomembno tudi to, da se v naš družbeno-politični si-

stem uvaja dosledno načelo rotacije kadrov na voljenih položajih, kar pa seveda še nikakor ne pomeni, da je s takim načinom komu dana nezaupnica za njegovo doseganje delo v raznih skupščinskih organih.

Prav nasprotno, mi vedno pričakujemo od teh organov polno njihovo moralno pomoč ostalim, kajti res prav načelo rotacije je v tem, da bi šlo čim več naših ljudi skozi naš sistem upravljanja. Seveda pa morajo biti za vse to izvedene temeljite priprave najprej v samem evidentiranju na predvolilnih zborih, ki bi dejansko že

morali biti izvedeni v prvi polovici meseca januarja, da bi nam pozneje še ostalo dovolj časa za drugo fazo teh priprav — to je kandidiranje.

Že v začetku meseca je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Ptuj dobro proučilo naloge sindikalnih organizacij v zvezi s temi kadrovskimi in političnimi pripravami in tudi jasno začrtalo sam program te sindikalne akcije.

Sindikalne podružnice oziroma izvršni odbori so dobili navodilo za čimprejšnji sklic takih predvolilnih zborov, ki bi (Nadaljevanje na 2. strani)

Uredniški odbor in nastajanje „Aluminija“

Že večkrat smo vabili k sodelovanju vse člane kolektiva in zopet moramo to vabilo obnoviti, kajti prispevkov nimamo na razpolago v tolikšni meri, da bi si lahko privoščili odklanjanje. Mogoče se je kdaj primerilo, da je kak članek izšel za eno številko pozneje, ampak le, če ni bil vezan na določen čas. Sporazumno z avtorjem nismo objavili le dveh pesmi, ki po svoji vsebini sodita bolj v leposlovno revijo kot v tovarniški časopis.

Na kratko nekaj besed o delu uredniškega odbora.

Nekaj dni po izidu številke »Aluminija« se sestane odbor, pretrse zadnjo številko in upošteva pripombe, če jih je kaj prišlo, bodisi ustno ali pisмено. Žal moramo reči, da skoraj ni pripomb. Lahko bi marsikdo zavrtel telefon in povedal mnenje in po možnosti tudi kaj svetoval. Kot druga točka seje je navadno prihodnja številka. Odbor pregleda prispevke, ki jih ima na voljo. V nekaterih primerih članke tudi preberemo, vendar ne vseh. To je naloga odgovornega urednika. Če ugotovimo, da ni dovolj materiala, si člani odbora razdelijo področja in prične se »lov« za materialom. Končno se le najde še kakšna žrtev, ki napiše eno ali drugo temo za dopolnitev stopenj. Včasih pa je tak prispevek dober ali celo zelo v redu. So pa primeri, da ni najboljši in se mu pozna, da je bil pisan v naglici in »po naročilu«, česar se tudi avtorji zavedajo in nič kaj radi ne dajo iz rok, vendar jih nazadnje le prepričamo.

V glavnem je vsa skrb glede materiala — besednega in slikovnega — stvar predsednika uredniškega odbora, ki je odgovoren delavskemu svetu, da časopis vsaj do neke mere v redu izide. S tem, da skrbi za prispevke, kar je delo nastavljenega urednika — se ne more posvetiti drugi važnejši stvari časopisa. Uredništvo Večera nam res nudi usluge, vendar šele od takrat naprej, ko je številka »polna«. Če kaj manjka, nas telefonično obvestijo in še potem kaj dodamo, saj je časopis naše glasilo in ne bodo pisali zanj novinarji Večera.

V zadnjem času ste lahko opazili v dnevnem tisku, da tečejo razne razprave prav o tovarniških glasilih in te niso prav nič laskave. Ne moremo reči, da bi bil naš »ALUMINIJ« med najslabšimi tovarniškimi listi, a priznati moramo, da prav tako ni nobena izjema in ni na taki višini po obravnavani snovi, kot bi po svoji vlogi moral biti. »ALUMINIJ« je glasilo organov upravljanja in bi zato moral v prvi vrsti služiti temu namenu. Poleg tega, da obvešča kolektiv, kaj so organi samoupravljanja razpravljali in katere sklepe so sprejeli, bi morali ti organi vnaprej seznanjati, O ČEM SE BO RAZPRAVLJALO na prihodnjih sejah. S tem v zvezi bi bilo nujno, da bodo vnaprej podane in nakazane razne variante s svojimi prednostmi in slabostmi, tako da bi člani raznih svetov in komisij (DS, UO, sveti proizvajalcev...) šli na sejo že z razčiščenimi pojmi in, kar je važno, z mnenjem vseh tistih, ki so jih volili. Vsekakor bodo v takem primeru seje plodnejše in sprejeti tudi taki sklepi, v katerih ne vidimo trenutno svoje koristi, ampak so koristni za podjetje ali širšo skupnost.

Ne vemo, kako bi pogledali, ko bi kak višji organ (skupščina — republiška ali zvezna) z odlokom ustavila nadaljnje izhajanje tovarniških listov, ker pač ne izpolnjujejo svoje naloge, za katero so bili namenjeni. Pomisliti moramo, da sredstva, ki jih dajemo za naš časopis, niso majhna, saj stane samo ena številka okrog 400.000 dinarjev in da so to na leto kar lepi milijoni. Naloga nas vseh je, da bodo ta sredstva dobro naložena. Res je, da ima uredniški odbor večjo odgovornost, ker je od delavskega sveta za to zadolžen, še prav posebej pa njegov predsednik. Vendar se moramo zavedati, da smo vsi člani zaposleni na rednem delovnem mestu in je to dodatna zadolžitev. Po drugi strani pa nimajo tako točnega pregleda o dogajanju v podjetju kot tisti, ki je neposredna priča in soudeleženec nekega določenega problema.

Skušal sem vam nakazati delo in probleme uredniškega odbora skupno z nalogo, ki jo naj »ALUMINIJ« izpolni, ter vas tako privabiti k številnejšemu sodelovanju.

Za uredniški odbor

Franček Vrlič

Ob novem pokojninskem zakonu

Foto inž. Marjan Hudina

Planiramo za tekoče leto

Vsebinska in oblika zveznega družbenega plana se v večji meri kot dosedanjji družbeni plani približujeta karakterju družbenih planov v pogojih delavskega in družbenega samoupravljanja

Izhodišča ciljev in nalog družbenega plana so problemi razvoja v letu 1964, nadaljnji ukrepi, ki so bili v tem letu podvzeti v okviru gospodarskega sistema in ukrepi za stabilizacijo gospodarskega gibanja. Na tej osnovi postavlja prednačrt družbenega plana dosledno in logično dva osnovna cilja na področju ekonomske politike v letu 1965. Prvi se nanaša na sprejetje nadaljnjih ukrepov

za izpopolnjevanje gospodarskega sistema, drugi pa zahteva čvrsto usmeritev na stabilizacijo gospodarskega gibanja.

V pogledu nadaljnjih ukrepov pri izpopolnjevanju gospodarskega sistema v pričetku leta 1965 je mogoče ustvariti in uresničiti v praksi naslednje:

● krepiti vlogo in materialni položaj v gospodarskih organizacijah, ki bodo v letu 1965 razpolagale z značajnimi sred-

stvi in bodo tako postale odločilni faktor razširjene reprodukcije. Razpolagale bodo s sredstvi od ukinjenega prispevka družbenega investicijskega sklada in od ukinjenega prispevka iz dohodka v tistih panogah, kjer je bilo to v letu 1964 ukinjeno. Zraven tega bo v tem letu ukinjen splošni davek na promet v toku proizvodnje. Na povečanje sredstev (Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)
morali biti končani čimprej. V tej prvi fazi gre predvsem zato, da člani sindikata na teh zborih evidentirajo dobre in res aktivne družbeno-politične delavce, da sleherni član v okviru svoje delovne enote, oddelka ali izmene res aktivno sodeluje v razpravi in da odkrito pove svoje mnenje o delavcih, ki bi lahko s svojim dosedanjim aktivnim delom bili sposobni prevzeti nase kakršnokoli družbeno-politično funkcijo.

Prišli smo namreč tako daleč, kot smo vedno želeli in kot je tudi edino najbolj prav — to je, da res delavci sami iz svoje sredine izberejo najbolj agilnega družbeno-političnega delavca in ga predlagajo za prevzem neke funkcije. Delavci bi morali na teh zborih odkrito povedati svoje mnenje in dati tudi oceno o tem, kdo ima največ sposobnosti in kvalitet za odbornika zbora delovnih skupnosti skupščine občine Ptuj in kdo za zveznega ali republiškega poslanca.

Ker bodo letos tudi volitve v izvršni odbor sindikata, svete proizvajalcev delovnih enot in delavski svet, bi morali razpravljati tudi o tem, kdo naj pride v kakšen organ. Poudarjam, da je to sila odgovorna in zahtevna naloga vsakega člana kolektiva, ki mu je vsaj malo do uspeha na vseh področjih našega kolektiva oziroma celotne naše družbene skupnosti. Minili so časi, ko so razne tovariše evidentirali in tudi kandidirali po pisarnah in ko naš delavec ni imel druge izbire in izhoda, kot voliti tiste, ki so mu jih predlagali. Danes je to uzakonjena pravica in o tem odločajo le samo delavci na svojih predvolilnih zborih, seveda pa bi morali že tudi prej med seboj razpravljati, koga in za kam bodo predlagali. Pri vsem tem je namreč zelo važno tudi to, da naj vsak, ki kogarkoli predlaga, svoj predlog tudi utemelji, zakaj ga predlaga in kakšne so sposobnosti predlaganega. Otresti se moramo vsega tistega, kar nas je včasih žuljilo, ko nismo nikjer upali povedati slabosti nekoga, ki morda ni imel vseh pogojev, da bi lahko zastopal tiste, ki so ga izvolili. To se nam je zelo dobro pokazalo pri zadnjih volitvah v organe upravljanja, ko smo volili nove svete proizvajalcev delovnih enot, člane delavskega sveta in sindikata. Takrat nam je sicer bilo vse prav, toda že nekaj zatem smo začeli ugotavljati, da volilci pravzaprav od posameznikov nimajo prav ničesar. Člani ne hodijo na seje, potem pa povsem razumljivo ne vedo tistim, ki so jih izvolili, kaj povedati in obrazložiti. Ni vseeno, kdo pride v razne skupščinske pa tudi samoupravne organe, kajti tak član, ki ne živi s svojimi volilci in ne prenaša na seje njihovih predlogov in mnenj in iz seje na njih sprejetih sklepov, ni in ne more biti član kakršnegakoli organa.

To seveda ne velja samo v navedenem primeru za člane samoupravnih organov in sindikata, ampak tudi za vse ostale predstavnike od odbornikov

občinskih skupščin do republiških in zveznih poslancev.

Tam, kjer ni bilo uspeha, so se volilci povsem upravičeno spraševali, zakaj niso prišli izvoljeni med njih, da bi se pozanimali za vse njihove probleme, ki bi jim morda bogato služili za njihove razprave v raznih organih, v katerih so pač predstavljali volilce svojega območja.

Zato ni čudno, da je nekaterim prišla rotacija ob pravem času, da bi se čimprej rešili vse večje in popolnoma objektivne kritike svojih volilcev, da pa je tudi mnogim prehitro potekla mandatna doba in da je sedaj naša dolžnost, da na njihova mesta čimprej poiščemo iz svojih vrst enakovredne in agilne predstavnike.

Mi vsi vemo, da je še povsod okrog nas dosti požrtvovalnih in dobrih in nesebičnih ljudi, le da je predvsem od nas odvisno, da jih najdemo in pravilno izberemo. Kakor bo v delovnih organizacijah vse odvisno od dobre politične akcije sindikata, seveda s sodelovanjem vsega članstva, tako bo na terenu vse odvisno od SZDL, ki bo v prvi fazi teh predvolilnih priprav morala volilcem res temeljito in dobro pojasniti pomen, naloge in tudi delo skupščin in njihovih organov in spodbuditi med njimi res široko razpravo o vseh teh vprašanjih. Če bodo pri vsem tem delu pomagali odborniki in poslanci, potem ob podpori vsega članstva res ne bo težko izbrati oziroma evidentirati res dobrih aktivnih družbeno-političnih delavcev, ki bodo imeli vse pogoje za opravljanje res odgovornih družbeno-političnih funkcij.

Zaradi tega pa ne gre tu za vprašanje, če je kandidat star ali mlad, moški ali ženska, ampak predvsem za to, kako se bomo z njim pogovorili o tem, kaj bo storil, da bi rešili mnoge aktualne in pereče probleme na področju svojega dela. Pri vsem moramo paziti tudi na to, da bomo vsem lahko temeljito obrazložili načela rotacije, in tudi na to, da bo povsod morala biti zagotovljena javnost vsega dela okoli bližajočih se volitev in seveda za nemoten demokratični potek.

Volitve dela odbornikov občinske skupščine, nekaterih poslancev ter v gospodarskih organizacijah organov upravljanja, ki jim poteče enoletna mandatna doba, bodo v aprilu in maju letos, kar nam sicer še daje dovolj časa za te predvolilne priprave, vendar vse to ne sme zavajati nikogar, da bi z delom odlašali na skrajni čas.

Začnimo takoj naše politično delo in se na te volitve res temeljito pripravimo, saj bo prav od tega odvisen bodoči sestav teh predstavniških teles. Vzemimo vso zadevo za resno in dokažimo svojo polno zavest — kot do našega internega dela v podjetju, tako v interesu naše napredne socialistične skupnosti, kajti le tak demokratičen način nam tudi v celoti zagotavlja večji gospodarski napredek naše domovine in dvig osebnega in družbenega standarda vseh naših ljudi.

M. F.

V spomin Pohorskemu bataljonu

ŠPORTNO SREČANJE SINDIKALNIH EKIP V RUŠAH

Vsako leto ob občinskem prazniku organizira tovarna dušika iz Ruš v počastitev zadnjega boja Pohorskega bataljona športna srečanja sindikalnih ekip IMPOLA iz Slovenske Bistrice, TGA Kidričeve in tovarne dušika Ruše. Letos je bila ta proslava 10. januarja.

Po prejemu prijaznega vabila k sodelovanju na športnem tekmovanju je naš tovarniški odbor sindikata z veseljem pri-

javal udeležbo že zaradi tradicionalnih plodnih stikov.

Obe gostujoči ekipi je skupno z domačimi tekmovalci pozdravil zastopnik sindikalne podružnice iz Ruš in začel obilo športnih uspehov vsem sodelujočim. Kmalu nato so se vse ekipe preselile na športna bojišča.

Po nekajurnih borbah je naša ekipa dokazala, da zmaga v skupnem plasmanu v Kidričevem ni bila naključje, saj je svojo premoč potrdila tudi na tem tekmovanju z dvema prvima in (Nadaljevanje na 7. strani)

Ob letni konferenci ZK v naši tovarni

16. januarja so komunisti naše tovarne podajali obračun o svojem delu v lanskem letu. To je leto, ki je nudilo članom zveze komunistov zelo široko področje dejavnosti in uveljavljanja. Od sprejemanja statuta, raznih pravilnikov in do VIII. kongresa ZKJ. Marsikaj smo znali dobro izkoristiti in urediti. Smo pa imeli tudi nekaj spodrseljavev, ki nam več škodujejo kot koristijo. Dobro si zapomnimo misel, ki jo je izrekel na konferenci sekretar občinskega komiteja ZK, tovariš Janez Kostanjevec, da ni dovolj, če propagiramo demokracijo, jo pa v praksi sami najbolj rušimo, ker se zapiramo v ozek krog.

V ZK bo zato nujno pričeti uveljavljati vsebino VIII. kongresa in ne ostati le pri deklaracijah in dobrih namenih. Snovi in napotkov je dovolj.

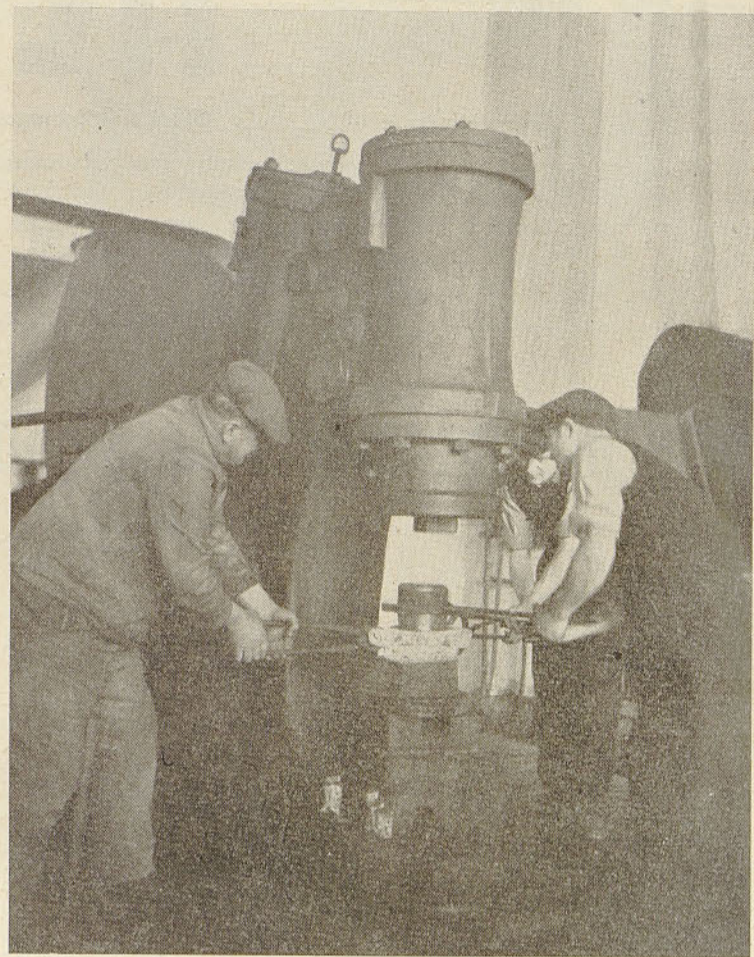
Sekretar okrajnega komiteja ZK tovariš Tone Kropušek je dal članom Zveze zelo koristne napotke in vzpodbude za nadaljnje delo. Dejal je, da ZK ni debatni klub in se komunisti nikakor ne bi smeli bati iznašati raznih problemov.

Taka bojazen ima lahko dvojni razlog. Prvič, da se bojimo samega sebe. V tem primeru imamo slabe argumente ali drugič, da se bojimo konsekvenc. Eno in drugo je za delo komunistov škodljivo in se mora vsak član osvoboditi v obeh primerih in delati sproščeno.

Na koncu je konferenca izvolila nov devetčlanski tovarniški komite, katerega naloga bo iz-

vajanje smernic VIII. kongresa in razgibati delo komunistov v podjetju.

-čk-

Človek in stroj

Ali so res nerešljivi problemi

O položaju borcev iz NOV v podjetju, o raznih problemih, nepravilnih odnosih in podobnem je bilo v preteklem letu veliko govora, razprav, kritik, polemik — v časopisu, na raznih sindikalnih sestankih in aktivna ZB. Da bi resnici pogledali v oči, če so gotove kritike stvarno utemeljene, je bil v polovici meseca decembra sklican skupni sestanek aktivna ZB v podjetju oziroma odbora, ki so se ga udeležili predstavniki podjetja, organov samoupravljanja in političnih organizacij.

Aktiv ZB je med svojimi člani izvršil anketo, v kateri je vsak posameznik povedal svoje mnenje, predloge in gotove kritične pripombe, kot jih je sam ocenjeval v podjetju, na delovnem mestu in v svojem zasebnem življenju.

Na skupnem sestanku so povedali, da za 22 članov ZB, ki so zaposleni na raznih delovnih mestih, obstajajo gotove težave, želje, ki bi jih naj reševali in da bi imeli do njih boljše odnos ter več skrbi, kot dosedaj.

Naštel bi nekaj bistvenih obravnavanih primerov na tem sestanku oziroma posvetovanju:

- predstavniki ZB so povedali, da se polaga premalo pozornosti članom ZB, njihovim osebnim problemom na delovnem mestu, strokovnemu izobraževanju, napredovanju in da se ni nudilo možnosti posameznikom, da bi lahko polagali strokovne izpise, niti niso bili zagotovljeni materialni pogoji.

- Tudi odnosi do članov ZB niso taki kot do ostalih članov kolektiva. Za člane ZB uporabljajo ostrejša kriterija, pa naj gre za preместitev, zaposlovanje žena in podobno. Zaradi tega se je nakopičilo toliko perečih problemov in so v zadnjem obdobju o tem tudi razpravljali.

- Ponovno bi poudaril, da je bilo povedano, da vsak drugi lahko lažje napreduje in da ne nastopajo take težave kot tisti, ki gre za vprašanje člana ZB. Tako so primeri, da so člani ZB na neustreznem delovnem mestu spriči svoje strokovne izobrazbe in da niso našli v zvezi s tem razumevanja pri

merodajnih ljudeh, niti v delovni enoti niti v podjetju in da so našli velikokrat pri posameznikih na gluha ušesa.

Iz teh primerov na tem skupnem sestanku je bil sprejet zaključek, da bo aktiv ZB odstopil podjetju oziroma službi podjetja anketo, ki jo je izvedel med svojimi člani. Službe podjetja pa bodo gotove stvari temeljito analizirale in proučile vso dokumentacijo, na osnovi katere bo razvidna dejanska problematika, da bi nekatere zadeve razčistili, da ne bo po nepotrebnem raznih očitkov in brezpredmetnih razprav na raznih sestankih in da bo javnost oziroma naš kolektiv o tem dejansko pravilno obveščen.

- V zvezi s tem je vodstvo podjetja zadolžilo kadrovsko službo, da naj na osnovi izvedene ankete in iznesenih problemov izdela analizo in posamezne primere prouči, da se bo videlo dejansko stanje, in tako poročilo bi naj ponovno skupaj obravnavali z vodstvom aktivna ZB, predstavniki podjetja, organi samoupravljanja in v zvezi s tem sprejeli tudi določene zaključke. Na osnovi proučitve ankete, ki jo je analizirala kadrovska socialna služba, bi podal nekaj primerjalnih podatkov o članih ZB, ki so zaposleni v našem kolektivu.

Vseh članov ZB, zaposlenih v podjetju, je 85, od teh je bilo anketiranih 60 članov. V anketi, ki jo je izpolnil vsak član ZB, so razna mnenja. Iznešeni pro-

blemi so tudi takšni, ki jih ni mogoče reševati samo v podjetju, temveč tudi v okviru komunne. Od 60 članov ZB, ki so bili anketirani, imajo strokovno izobrazbo pa niso na ustreznih delovnih mestih, je dejansko stanje sledeče:

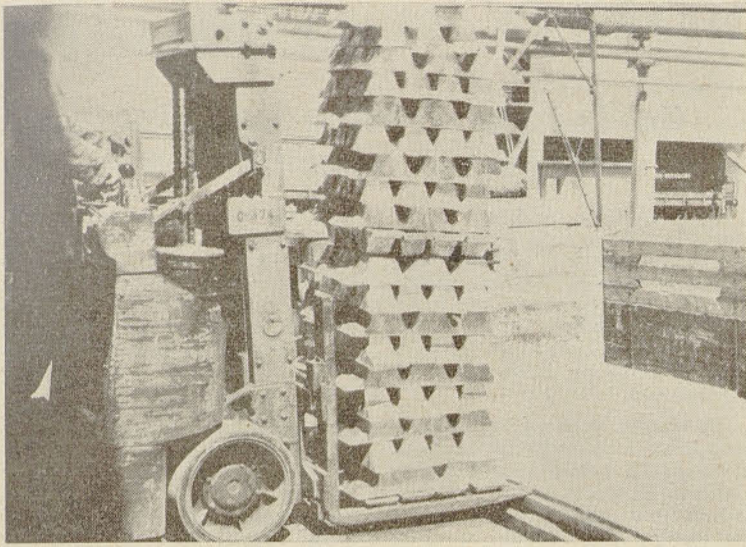
42 članov ZB je po svoji strokovni izobrazbi na ustreznem delovnem mestu;

16 članov ZB je na delovnem mestu, ki imajo nižjo strokovno izobrazbo, kot zahteva delovno mesto;

2 člana ZB pa sta res na takem mestu, da imata višjo strokovno izobrazbo kot zahteva delovno mesto.

Nadalje je v anketi iznešeno, da želi spremeniti delovno mesto 8 članov in to predvsem zaradi boljših osebnih dohodkov in pogojev na delovnih mestih. Od vseh zaposlenih članov ZB t.j. 85, je zaposlenih žena v podjetju in v drugih delovnih organizacijah 14, od anketiranih pa želi zaposliti žene v našem podjetju 6. Štipendije dobivajo trije otroci članov ZB, želijo pa dobiti štipendijo 4. Dva člana nimata primerne stanovanj in želita dobiti stanovanje pri podjetju, stanuje pa v stanovanjskih blokkih TGA od 85 članov ZB 26.

Omenil bi še en primer, ki smo ga ugotovili pri anketiranih, da je od 60 članov ZB 25 takih, ki nimajo urejene oziroma priznane delovne dobe, ko so bili izven delovnega razmerja, ki se šteje za pokojnino oziroma ko so sodelovali v NOB. Te pravice bi morali uveljaviti pri občinski komisiji za prizna-

Nakladanje surovega aluminija

Kratek pregled dela delovne enote »Promet« v zadnjih šestih mesecih lanskega leta

Leto 1964 je za nami, stopili smo v novo mlado leto 1965. Pri tem prehodu iz starega v novo leto je dobro, da pogledamo malo nazaj, kake uspehe dela smo dosegli v preteklem letu in ali bi mogoče ti uspehi bili lahko še boljši. Cilj tega bi naj bil v glavnem v tem, da bi nekako analizirali delo preteklosti in s tem poiskali pomanjkljivosti in nepravilnosti, če so se kje pojavljale, da bi se tako v prihodnje takim nezaželenim momentom postavili v bran z vsemi možnostmi, ki jih imamo, bodisi z organizacijo dela, medsebojnim spoštovanjem in

razumevanjem, pravilnim vodenjem politike delavskega samoupravljanja itd.

Če bomo na vseh področjih dosledni in tako vzporedno stopali s tempom današnjega razvoja in napredka, česar se seveda moramo zavedati, da je to tudi naša dolžnost, ki nam jo nalaga družba, bomo s tem lahko pričakovali boljši učinek dela, boljše in večje proizvodnje ter seveda s tem tudi lepše pogoje življenjskega standarda. Imamo še med nami tovariše, ki gledajo ta napredek razvoja in delavskega samoupravljanja (Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani) gospodarskih organizacij bo vplivala tudi sprememba pogojev za odplačevanje anuitet. Na novo nastali pogoji bodo omogočili občutno povečanje razpoložljivih sredstev v gospodarskih organizacijah za investicije, za osnovna in obratna sredstva, zagotavljali bodo možnost gospodarskim organizacijam za lažje formiranje sredstev za osebne dohodke, seveda v skladu z usmerjeno politiko zaradi naraščanja osebne potrošnje in življenjskega standarda, kot tudi nadaljnjega povečanja likvidnih sredstev, ki jim omogočajo ustvarjanje večjih rezerv in elastičnejše kreditne odnose z bankami.

Politika stabilizacije in naloge za doseganje osnovnih proporcij, potrebnih za skladna gospodarska gibanja

Nujnost stabilizacijske politike za leto 1965 izhaja iz dejstva, da dosedanji ukrepi niso pokazali dokončni učinek in da so še možnosti, ki bi lahko povzročile neravnovesje v gospodarstvu in na tržišču. Spremenjeni odnosi pri razpolaganju s sredstvi med družbeno-političnimi skupnostmi na eni strani in gospodarskimi organizacijami na drugi strani in spremenjeni odnosi v cenah, izpopolnjevanje sistema investiranja, izboljšano financiranje kreditnega in bankarskega sistema, spremembe v zunanjetrgovinskem in deviznem režimu itd. bodo možni in rešljivi,

če bomo obdržali odnose v razvoju odklonilne politike nadaljnjih inflacijskih gibanj, ki pogojujejo razkorak med minimalnim in realnim gibanjem v gospodarstvu.

POLITIKA OSEBNEGA DOHODKA, OSEBNE POTROŠNJE IN ŽIVLJENJSKEGA STANDARDA

Visok porast nominalnih osebnih dohodkov v letu 1964 omogoča, da se skladno s politiko, kljub povečanju življenjskih stroškov, do katerega je prišlo posebno v II. pol. lanskega leta, ustvari v celoti v letu 1965 pomembno povečanje realne potrošnje, kakor tudi povečanje udeležbe osebnih dohodkov v skupni delitvi ustvarjenega dohodka.

Nastali materialni odnosi v tem letu bodo omogočali, da se med letom dosledno vodi politika povečanja osebne potrošnje in življenjskega standarda delovnih ljudi. V skladu z rastjo proizvodnje in strukture razpoložljivih materialnih skladov bi morali realni osebni dohodki v tem letu porasti za okrog 7% po zaposlenem. Ko-

likor pa bi bil odnos zaposlenih manjši in s tem podana večja produktivnost dela, bo porast realne potrošnje po zaposlenem temu primerno večji.

Višji ustvarjeni osebni dohodki v primerjavi s porastom proizvodnje in produktivnosti dela so glavni cilj in naloga razvoja in močna predpostavka za doseganje in izvrševanje ostalih ciljev in nalog gospodarskega razvoja za leto 1965 in vnaprej.

Osnovne smernice razvoja in bilanci električne energije – aluminija

ELEKTROGOSPODARSTVO:

povečanje proizvodnje električne energije za okrog 17% v letu 1965, in pa že uveljavljeni ukrepi za reguliranje potrošnje električne energije s povečanjem cen, omogočajo v tem letu pomembno izboljšanje bilance električne energije. Zraven tega pa se še nadalje račun na redukcije električne energije, predvsem zato, ker nekateri novi pogoni ne bodo začeli pravočasno obratovati.

V tem letu je računati z naslednjimi novimi pogoni:

termoelektrarna Kosovo	125 MW
toplarna Beograd	105 MW
hidroelektrarna Dubrovnik	216 MW
hidroelektrarna Globočica	41 MW
hidroelektrarna Senj	140 MW

Postavljena je zahteva, da bodo morali maksimalno izkoristiti industrijske termoelektrarne, remonte termo- in hidro-

elektrarn vskladiti in zagotoviti koordinacijo dispečerskih služb in tako izkoristiti čimbolj obstoječe zmogljivosti. Te so:

	1963	1964 ocena	(v milijonih kWh)	
			1965 predvid.	1964 1964 ocena
Skupna proizvodnja	13.535	14.100	16.500	117,0
Hidro	8.025	7.100	8.600	121,1
Termo	5.507	7.000	7.900	112,9
Uvoz	102	550	700	127,3
Razpoložljivo	13.637	14.650	17.200	117,4

Zahteve s strani potrošnikov (direktnih odjemalcev, distribucijskih podjetij itd.) so večje za 1,2 milijarde kWh od močne proizvodnje v letu 1965. Z uvozom 0,7 milijarde kWh bomo ta primanjkljaj električne energije delno ublažili. Potrebno pa bo še izvršiti redukcije električne energije za okrog 0,5 milijarde kWh. Tokrat bo ponovno tudi naše podjetje zajeto v redukcijo, vendar bo obseg redukcije manjši od leta 1964. To pa zaradi tega, ker je

za proizvodnjo aluminija, ki je predvidena (40.000 ton v državnem merilu), danih na voljo 776 milijonov kWh (TGA Kidričevo 35.000 ton).

V okviru priprav za sedemletni plan je pripravljen predlog za elektroenergetske objekte v SRS, ki bi jih bilo potrebno izgraditi v tem obdobju, in tudi predlagan vrstni red izgradnje. Navajam samo potrebna vlaganja na osnovi izdelanih programov:

	Investicije za nove centrale (v milijon. din)	Specifične investicije (v din/kWh)
Toplarna Ljubljana	11.990	37,5
Hidroelektrarna Srednja Drava I	27.033	43,5
Termoelektrarna Trbovlje II	12.750	17,0
Termoelektrarna Šoštanj B	20.645	17,2
Sistem hidroelektrarn na Savi	41.245	39,5
Hidroelektrarna Srednja Drava II	29.476	44,1
Hidroelektrarna Trnovo	33.077	71,3

Od navedenih elektrarn so prve tri že v izgradnji, ostale pa še niso odobrene in zato izbira posameznih central, vrstni red

in roki pričetka izgradnje in obratovanja še niso dokončno določeni.

Bilanca aluminija

	1963	1964 ocena	1965 planirano
Proizvodnja	35.895	33.100	40.000
TLM Šibenik			5.000
TGA »Boris Kidrič«			35.000
Uvoz	6.735	15.000	25.000
Domači odpadki	2.000	2.500	3.000
Razpoložljivo	44.630	50.600	68.000
Domača potrošnja	42.860	49.600	66.000
V tem:			
valjarska industrija	27.985	29.600	44.000
kabelska industrija	4.800	4.500	5.400
livarne	9.675	15.000	16.000
ostali potrošniki	400	500	600
povečanje zalog	1.770	1.000	2.000

S. P.

borceve NOV v podjetju

nje posebne delovne dobe. Ta primer bi naj bil tudi opozorilo vsem članom ZB, da naj si, v kolikor izpolnjujejo pogoje, to takoj uredijo, ker bo priznavanje delovne dobe za čas v NOB samo še to leto.

Iz teh podatkov, ki sem jih dal za primerjavo, je razvidno, da ni takih problemov, kot se na čase iznašajo in prikazujejo. S tem ne mislim, da je vsa zadeva urejena, želel sem le informirati kolektiv, organe samoupravljanja in družbeno politično organizacijo.

Vsake želje in zahteve, ki so bile iznešene v anketi, velikokrat ni mogoče rešiti, ker nastopajo tudi zakoniti momenti, ki jih moramo vsekakor upoštevati, npr.: neki anketiranec je izrazil željo, da želi premeštevati na delovno mesto šoferja. Ko smo ugotovljali dokumentacijo po delovni knjižici, smo ugotovili, da nima priznane strokovnega izpita, na drugi strani pa se še do sedaj ni javil kadrovska služba na razpis delovnih mest šoferjev, ko smo jih potrebovali. Iz vsega tega je potrebno izvleči važen zaključek, da je potrebno, da so tudi posamezni člani ZB bolj aktivni in da bolj družbeno politično sodelujejo v raznih organih samoupravljanja in društvih. Mislim, da ni takega problema in takih zaprek, da ne bi mogli aktivni ZB v podjetju uveljavljati svojih pravic, vzemimo za primer, da imamo oziroma je izvoljenih v samoupravne organe v podjetju 46 članov ZB, med katerimi je 18 članov ZKJ, ti člani ZB so izvoljeni od svetov proizvajalcev delovnih enot, komisij, upravnega odbora in delavskega sveta. Sedaj se postavlja vprašanje, kje je mesto razprav, predlogov in stališč. Aktiv in njegov odbor ZB bosta morala politično bolj delovati in mobilizirati svoje

člane tudi v družbeno političnem življenju kolektiva, v samoupravljanju in pri izvrševanju nalog, ki jih ima kolektiv. Če bo tako, potem se nam ne more postavljati vprašanje, da borci iz NOB ne morejo doseči v podjetju svoje pravice. Vprašajmo se, kaj potem delajo tisti člani ZB, ki so izvoljeni v razne samoupravne organe, v sindikat, v organizacijo ZKJ itd. Vsekakor je še nadalje potrebno polagati več pozornosti članom ZB in tudi vsem članom kolektiva pri reševanju gotovih osebnih problemov, nezadovoljstva, medsebojnem odnosom, socialni problematiki itd. Najslabše je to, če bi se bali zdrave konstruktivne kritike, bati pa se je treba kritiziranja. Govori se, da se nekoga bojimo, zato smo zaprti vase, bojimo se gotovo samega sebe in prekrivamo dejstva na hrbet drugega. Drugače se nam ni treba bati nikogar, ker ima delavski razred v naši socialistični Jugoslaviji najmočnejše orožje v svojih rokah, t. j. ljudska oblast, delavsko in družbeno samoupravljanje.

Nastopa samo vprašanje, kako samoupravljanje razumemo in če velikokrat ne vidimo le preveč enotirno in ne združujemo dveh momentov; kakšne so naše dolžnosti in pravice do samoupravljanja, do izvrševanja proizvodnih nalog, ki stoje pred kolektivom in družbeno politično skupnostjo.

Minuli so časi, ko smo reševali in odločali vse na enem mestu centralistično in po nekaterih osebah.

Mehanizem delavskega samoupravljanja v našem kolektivu je tako širok, ima tako osnovo, da bo lahko vsak posameznik našel svoje mesto aktivnega sodelovanja. Samo pozabljamo eno, da se z našo novo ustavnostjo, s sprejetjem novega sta-

tuta in s formiranjem delovnih enot ustvarjajo osnovno življenje in odnosi v delovnih enotah in te morajo biti nosilci razvoja socialističnih odnosov do ljudi, in to v dejanju ne pa le v besedah.

Ob koncu bi omenil, da so se organi delavskega samoupravljanja, vodstvo podjetja in družbeno politične organizacije v preteklem letu dejansko poglabile v reševanje gotovih problemov vseh članov kolektiva, pa naj gre tu za strokovno izobraževanje, družbeno prehrano, izredni študij, družbeni standard in podobno. V zvezi s tem je bilo na voljo veliko materialnih sredstev in sprejetih prav tako precej samoupravnih aktov, ki urejujejo vse te odnose. Zelo poželjno pa je, če bi v bodoče oziroma v tem letu ubrali tako pot raznih kritik, ki bi ljudi mobilizirale za akcijo in odpravljanje nepravilnosti. Konstruktivne kritike naj bi utrjevale res zdrave humane socialistične odnose med člani kolektiva, da ne bi imeli več primerov raznih obrekovanj, neutemeljenih pritožb in podobno.

Upam, da bomo v kratkem času lahko govorili, kaj smo vsi skupaj naredili, če bomo ubrali pravilno pot in ustvarjali zdrave tovariške odnose, razumeli človeka ob vsakem času, mu znali povsod pomagati, na delovnem mestu in v osebem življenju.

S tem mojim člankom nisem imel namena, da v podrobnosti podam analizo iz ankete in vse problematike, ki se je pojavila v zvezi z vprašanjem članov ZB, ki so zaposleni v podjetju, temveč sem želel, da aktivni ZB in novo vodstvo v bodoče delujeta tako, da bosta znala mobilizirati svoje člane in se aktivno vključiti v družbeno politično življenje kolektiva.

Plenum sindikata našega podjetja je na svoji 6. redni seji, dne 13. 1. 1965, sprejel sklep o sklicanju letnih občnih zborov. Sočasno je določil dokončen termin za občne zборе, in sicer:

sindikálni pododbori do 20. II. 1965

sindikálne podružnice do 15. III. 1965

IV. letna skupščina celotne organizacije naše ga podjetja bo izvedena do konca meseca aprila 1965

Plenum se je odločil za delegatski sistem občnih zborov tudi pri sindikalnih pododboreh. Ugotovljeno je namreč, da je zaradi izmenskega dela nemogoče v redu izvesti občne zборе po pododboreh v proizvodnih obratih. Določeno je število delegatov, in sicer:

Za sindikalne pododbove — na vsakih 5 zaposlenih en delegat. Za sindikalne podružnice — na vsakih 10 zaposlenih en delegat. Za sindikalne podružnice prometne sekcije in strojne energetike velja isti kriterij kot za sindikalne pododbove.

S tem sistemom določevanja delegatov ni omejena udeležba na občnih zbore, saj lahko prisostvuje občnemu zboru svojega pododborova vsak član naše organizacije.

O čem bomo razpravljali na letošnjih občnih zboreh?

Plenum naše organizacije je zadolžil sekretariat tovarniškega odbora, da izdela teze za letne občne zборе. Sekretariat je teze izdelal in jih dostavil vodstvom sindikalnih pododborov in sindikalnih podružnic. Teze zajemajo celotno življenje v našem kolektivu, predvsem pa osnovne značilnosti našega dela in izpolnitve proizvodnih

nalog. Za organizacijsko poročilo niso podana priporočila, saj vsak pododbor ali podružnica najbolje ve, kaj se je na njihovem območju doslej delalo in kako bi se naj delalo v bodoče.

Prepričani smo, da bodo letošnji občni zbori pripravljeni bolj kot kdajkoli prej, ker so nedolgo po VIII. kongresu ZK, ki je nakazal vrsto slabosti in napak v dosedanem delu. Prav tako pričakujemo izvolitev dobrih vodstev naših organizacij, ki bodo zmogla izpolniti postavljene naloge s strani kolektiva. To bo tem lažje, ker so bile predvolilne konference članstva, na katerih so evidentirali aktivne družbeno politične delavce. Iz vrst teh tovarišev bo članstvo lahko izbralo vodstvo svoje organizacije in ga zadolžilo za organizacijo dela v smislu hotenj članstva.

Volitve na občnih zboreh so obvezno tajne in se kakršnikoli drugi način volitev smatra za neveljavnega. Kandidatno listo za nova vodstva predlaga članstvo na predvolilnih sestankih, ki jo z javnim glasovanjem potrdijo delegati na letnem občnem zboru. V tem slučaju odpade na občnih zboreh izvolitev kandidacijske komisije. Sklep o sklicanju letnega občnega zbora in kandidatno listo za nova vodstva je potrebno izobesiti najmanj 14 dni pred občnim zborom na javnem mestu. Sedanja vodstva sindikalnih podružnic in pododborov morajo razen ostalih priprav izdelati tudi program dela za dvoletno mandatno obdobje novega vodstva. Vsekakor je to v redu, saj je prav, da o programu dela razpravlja članstvo na letnem občnem zboru.

Razen o letnih občnih zboreh, je plenum razpravljal o finančnem poročilu za 1964. leto, o predračunu za 1965. leto ter o izvedbi ankete CS ZSJ o letnih dopustih.

Nekaj podatkov o finančnem poročilu: Dohodki so znašali 17.166.299 dinarjev, izdatki pa

10.148.146 dinarjev, tako da je stanje sredstev 1. januarja 1965 7.018.153 dinarjev. Plenum je o tej zadevi razpravljal in je podana s strani sekretariata pojasnitev, zakaj je prišlo do tega, da se sredstva niso izkoristila. Ugotovljeno je, da so v tem znesku sredstva za godbo na pihala v višini 3.200.000 dinarjev, ki so s strani podjetja dana v obliki dotacije ob koncu leta 1964 in so predvidena za delo te sekcije za 1965. leto. Nadalje so ostala neizkoriščena sredstva za rekreacijo članstva v višini 872.000 dinarjev in sredstva za kulturno prosvetno delo v višini 1.415.000 dinarjev. Sredstva za kulturno prosvetno delo se niso izkoristila, ker SNG Maribor ni moglo gostovati izven Maribora, zaradi obveznosti do rednega abonmaja (gledališče je bilo v adaptaciji in je po izvršenih delih moralo izpolniti plan rednega abonmaja).

Proračun za 1965. leto predvideva s strani podjetja manjšo dotacijo kot preteklo leto zaradi že obstoječih sredstev ob koncu preteklega leta.

O proračunu in finančnem poročilu bodo lahko razpravljala vodstva sindikalnih podružnic in pododborov, kakor tudi članstvo na občnih zboreh, ker bodo po en izvod teh poročil dobila vodstva sindikalnih podružnic.

Anketiranje je že izvršeno in v glavnem v redu. Pripomniti je potrebno le to, da se nekatera vodstva sindikalnih podružnic niso držala navodil in je iz nekaterih anket težko razbrati, v kakšnem smislu so podatki podani.

Se nekaj o izvedbi letnih občnih zborov. Tovarniški odbor sindikata pričakuje uspešne in temeljite priprave, saj so za to podani vsi potrebni pogoji. Zavedati se moramo, da je od izvedbe občnega zbora odvisno v veliki meri tudi delo bodočega vodstva, kakor tudi celotne organizacije sindikata v našem podjetju. mi

Kaj je treba vedeti o invalidnosti in procesu rehabilitacije?

Pred kratkim je bilo v Mariboru posvetovanje o poklicni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidnih oseb. Namen posvetovanja je bil seznaniti predstavnike podjetij z važnostjo varstva invalidnih oseb in z načini podobnega reševanja teh problemov.

Družbena skrb za invalide je pogojena s stopnjo družbenega razvoja. Z rastočo materialno osnovo in razvojem družbenih odnosov v smeri humanizacije se razvija poglobljena skrb za invalide osebe preko zdravstvenega varstva in materialne oskrbe.

Rehabilitirati invalida pomeni: človeka, ki je nezmožen za delo, zopet usposobiti za delo. Kajti rehabilitacija invalidov temelji na spoznanju, da noben invalid ne potrebuje pri svojem delu vseh svojih telesnih in duševnih zmognosti. Zato je podarek na preostalih zmognostih invalida, da se te razvijejo in da se invalidna oseba usposobi zopet za proizvodno delo. Proces rehabilitacije invalida je nedeljiv proces, ki traja od trenutka, ko je invalid postal nezmožen za svoje dotedanje delo, pa tja do trenutka, ko kot rehabilitirani invalid zopet dela na novem delovnem mestu. Vendar v tem procesu ločimo več faz: zdravljenje, izbira novega poklica in zaposlitev.

Invalidu se kmalu po poškodbi pove, da se bo kljub invalidnosti, ki bo ostala po končanem zdravljenju, lahko usposobil za drugo ustrezno delo tako, da bo še naprej ostal polnovreden proizvajalec in da bo lahko zopet skrbel zase in za svojo družino. Tako dosežemo psihično rehabilitacijo in s tem tudi aktivno sodelovanje invalida pri zdravljenju.

Poklicno usmerjanje oziroma izbira drugega ustreznega dela je vsekakor za invalida najbolj važno. Poiskati je treba tako

delo, ki ustreza na eni strani njegovi preostali zmognosti za delo — upoštevajoč želje invalida glede izbire poklica — na drugi strani pa zahtevam delovnega mesta. Uspeh pri delu ne bo izostal, če bosta ti dve zahtevi spoštovani.

V naši tovarni je manjša izbira delovnih mest za invalide spričo težkih pogojev dela. Zato je treba iskati možnosti v lastnih mejah in s širjenjem posameznih dejavnosti. Ena od takih dejavnosti bi bil npr. servis za popravilo zaščitnih sredstev, kot so usnjeni čevlji, rokavice, gumijasti škornji, plašči. Sedaj popravlja čevlje čevljarška delavnica v naselju, gumijaste škornje pa po dotrajnosti odvrže. Popravljali pa bi jih lahko v strojni delavnici, kjer je vulkanizerska skupina in bi tako delovno mesto zasedel invalid. Prav tako gre tudi za popravilo čevljev, ker so pri nas invalidi, ki so kvalificirani čevljarji. Sredstva, ki jih sedaj plačujemo za vzdrževanje oziroma za nabavo novih zaščitnih sredstev, pa bi lahko uporabili v druge namene. V podjetju imamo registriranih z odločbo od strani KZSZ Maribor 35 invalidov dela, dejansko pa imamo v podjetju čez 120 delamanz zmognih oseb, katere bo treba premestiti na lažja delovna mesta.

Da bi to lahko izvršili, je potrebno čimprej narediti nov opis delovnih mest, na katerih je možno zaposliti invalidne osebe, ker sedanji nič več ne ustreza zaradi tehnoloških sprememb v proizvodnji in nove organizacijske sheme.

Invalidska komisija, kadrovska socialna služba in zdravstvena služba so posvetile vsi skrb reševanju problema invalidov, vendar pa je za še uspešnejše delo potrebno več razumevanja s strani vodstva delovnih enot, kar do sedaj ni bil primer. —A. G.

AVTOMATIZACIJA V TGA

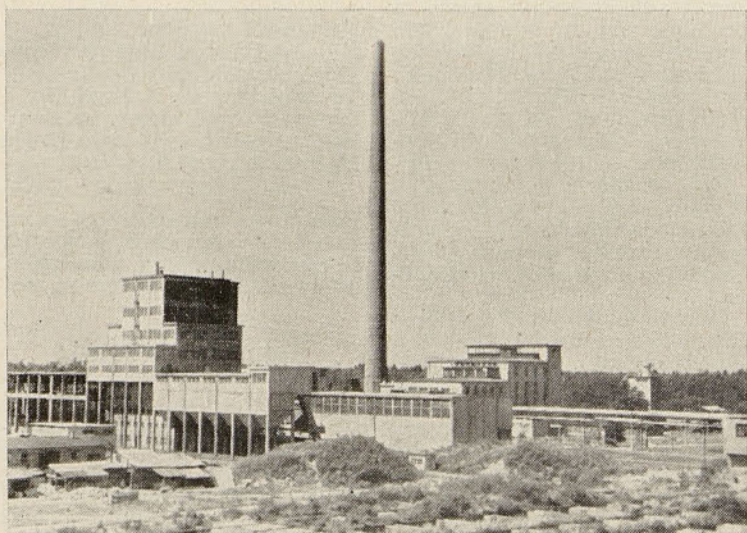
Element, ki v regulacijski zanki sledi merilniku, imenujemo transmittor. Njegova naloga je, da pretvori signal, ki prihaja iz merilnika, v signal takšne narave, da ga lahko regulator zazna in predela. V primeru pnevmatske avtomatske regulacije imamo opravka s pnevmatskim transmittorjem, ki transformira merilni signal — v našem primeru premik plavača — v ustrezni pnevmatski signal. V pnevmatski avtomatski regulaciji ima ta signal točno določen in mednarodno veljaven tlačni razpon, ki sega od 0,2 do 1 at nadp pritiska. V našem primeru odgovarja torej najnižji vrednosti nivoja pnevmatski merilni signal 0,2 at, najvišji vrednosti nivoja — ali kake druge regulirane veličine — pa tlačni signal 1 at. Vsaki vrednosti nivoja med obema mejnima vrednostima odgovarja točno določena in proporcionalna vrednost tlaka v zgoraj definiranim standardnem razponu. Tako transformirana vrednost merilne veličine predstavlja merilni signal v jeziku, ki ga pnevmatski regulator razume in zato tudi nanj odgovarja.

PNEVMATSKI TRANSMITOR

Pa si sedaj oglejmo, kako deluje pnevmatski transmittor nivoja! Njegov osrednji organ je izredno občutljiv zaznavni element v obliki sistema šoba-paleta. Skozi ozko šobo s premerom nekaj desetink mm piha

ozek curek tlačnega zraka. Pred vstopom v šobo gre zrak skozi zožitev v obliki kapilare. Pri prehodu zraka skozi to zožitev se zaradi upornosti kapilare tlak zraka v šobi zniža in sicer tembolj, čim večja je pretočna količina zraka.

neki končni razdalji od ustja šobe, jo sočasno od šobe odriva sila kovinskega meha, v katerega dovajamo tlak, ki nastane v notranjosti šobe. Ta tlak predstavlja sočasno že izhodni tlak transmittorja t.j. v pnevmatski signal pretvorjeno vred-

Pogled na tovarno anodne mase pred izgradnjo hale B

Pred šobo je nameščena paleta, pločevinska ploščica v obliki jezika, ki jo proti šobi vleče sila peresa. To pero je preko mehanskega prenosa povezano s plavačem, ki plava na tekočini. Da bi paleta lebde la v

notranjosti šobe narašča, s nost regulirane veličine. Čim višji je nivo tekočine v posodi, tem višja je tudi lega plavača, tem bolj vleče z njim zvezano pero paleta k šobi. Paleta tok zraka skozi šobo pripira, tlak v notranjosti šobe narašča, s

tem pa narašča tudi tlak v notranjosti kovinskega meha — imenujemo ga meh negativne reakcije — in odriva sila, ki deluje na paletu nasprotno sili peresa. Rezultat vzajemnega delovanja obeh sil na paletu je ta, da slednja zavzame pred šobo natančno tak položaj, da je sprememba tlaka v notranjosti šobe, t.j. pnevmatski signal na izhodu iz transmittorja strogo proporcionalen spremembi nivoja tekočine v posodi.

Meh negativne reakcije ima pri transformaciji merilnega signala izredno važno vlogo. On omogoča raztegnitev delovnega območja zaznavnega organa šoba-paleta. Brez njega bi bila šoba zaradi natezne sile peresa, povezanega s plavačem, stalno zaprta, tlak v notranjosti šobe, t.j. tlak na izhodu transmittorja, bi imel konstantno vrednost, enako vrednosti napajalnega zraka in to pri poljubni legi plavača, t.j. pri poljubni višini nivoja. Šele sila meha negativne reakcije omogoča zveznost prenosa med došlim merilnim signalom (premik peresa) in pnevmatskim signalom na izhodu iz transmittorja. Začetni tlak 0,2 at transmittorja, ki odgovarja minimalnemu nivoju, nastavimo s primerno nategnitvijo peresa. Čim bolj se nivo tekočine viša, tem bolj vleče pero paletu proti šobi, tem večji je tlak na izhodu transmittorja; ta tlak doseže vrednost 1 at, ko je nivo tekočine maksimalen.

Tako dobljeni pnevmatski signal vodimo po bakreni cevi, položeni v zbiralni žleb, v no-

tranjost kontrolne dvorane, k pnevmatskemu regulatorju, ki je montiran na kontrolni plošči procesa. Regulator prejeti signal predela in emitira korekturni signal, potreben za kompenzacijo vpliva motnje, ki deluje na proces, v našem primeru na stanje ravni tekočine v posodi.

Vsak regulator ima dve zaporedni stopnji. Prvi stopnji pravimo odštevalna stopnja ali odštevalnik, drugo stopnjo pa tvori ojačevalnik. V odštevalniku se vrši primerjanje prejetega pnevmatskega signala z drugim, umetno ustvarjenim pnevmatskim signalom, ki ga imenujemo referenčni signal ali kratko referenca. Referenčni signal lahko spreminjamo. Z njim avtomatski regulaciji diktiramo vrednost, na kateri želimo stabilizirati regulirano veličino procesa, v našem primeru nivo tekočine v posodi. Po izvršeni primerjavi gre razlika obeh signalov v drugo stopnjo, ki tvori pri pnevmatskih regulatorjih s prvo, odštevalno stopnjo kompaktno in neločljivo enoto.

(Nadaljevanje sledi)

POPRAVEK

Pri odstavku, ki obravnava 30.000 ampersko peč, se zadnji stavek pravilno glasi:

Peč lahko proizvaja v treh dneh ca. 630 kg (in ne 360 kot je pomotoma zapisano) aluminija pri porabi 17—19 kWh/kg.

USTANOVNI OBČNI ZBOR TVD PARTIZAN V KIDRIČEVEM

Z DOGRADITVIJO OSEMETKE V NAŠEM NASELJU SMO RAZEN UKINITVE TRETJE IZMENE POUKA IN DRUGIH UGODNOSTI PRIDOBILI TUDI LEPO TELOVADNICO. TAKO SO SE IZPOLNILE ŽELJE MNOGIH LJUBITELJEV ŠPORTA, POSEBNO ŠE NAŠIH NAJMLAJŠIH IN MLADINE. PRIŠEL JE ČAS, KO LAHKO ORGANIZIRAMO VRSTE TELOVADCEV IN TAKO DOKAŽEMO ŽELJE ZA TAK AKTIVNI ODMOR Z REKREATIVNO DEJAVNOSTJO, KOT JE TELESNA KULTURA.

V soboto, 12. decembra 1964, ob 17. uri je bilo v kino dvorani ustanovljeno telovadno društvo Partizan. Izvoljen je bil 15-članski svet, 3-članski nadzorni odbor in 3-članska disciplinska komisija. Tako je bila prvemu svetu TVD Partizan zaupana naloga, da prouči razmere na telesno vzgojnem področju v naselju in prične z množičnim vključevanjem v vse možne panoge športne dejavnosti.

6. januarja letos je bila prva seja sveta, nadzornega odbora in disciplinske komisije. Na tej seji so bili izvoljeni za predsednika sveta inž. Jože Operčkal, za podpredsednika Janko Babnik, za blagajnika inž. Franc Lejko, za tajnika Ljubo Keber, za gospodarja Aleksander Blaž, za predsednika nadzornega odbora Ivek Artenjak in za predsednika disciplinske komisije Ivo Tušek. Na isti seji je bil izvoljen prednjaški zbor, ki šteje 10 članov, od katerih sta načelnica ženske vrste Jelka Rajher in načelnik moške vrste Marjan Zeleznik.

Odbor je razpravljal o smericah in zamislih občanov z ustanovnega občnega zbora ter zaključil, da bo v doglednem času mogoče ustanoviti v okviru društva več sekcij, kar je odvisno od posameznih telovadcev. Društvo bo kot osnovno dejavnost prevzelo splošno vadbo pionirjev, mladincev in članov in takoj ustanovilo sekcijo košarke in odbojke. S statutom društva, ki je pripravljen za razpravo in potrditev, bo možno regulirati vprašanja organizacije dela, materialne osnove društva, strokovnih kadrov kakor tudi potrebnega odnosa do sistema in načrtovanja telesne kulture na našem območju.

Problemi in perspektive telesne kulture

Gospodarski in družbeni razvoj odmerja s svojimi vplivi telesni kulturi vedno večji pomen in naloge. Tako postaja ta vedno bolj nepogrešljiva v dnevnem življenju ljudi, zlasti mladine v mestih, industrijskih središčih in na podeželju. S telesno kulturo se že dalj časa ukvarja splošna množica ljudi in ne le nekaj tisoč športnikov. Družbena funkcija telesne kulture je v današnji dobi objektivno mnogo pomembnejša, kot je bila nekoč.

Kot element družbenega standarda ima v današnjih pogojih življenje zelo važno in pozitivno vlogo. Z urbanizacijo mest, mehanizirano in avtomatizirano proizvodnjo se zaostrojuje pritislovja med naravo, človekom in okoljem, v katerem človek živi in dela. Premalo čistega zraka in sonca po mestih, vsakodnevno sedenje v pisarnah in šolah, ponavljajoči se gibi v avtomatizirani proizvodnji, sedenje pri televizijskih sprejemnikih, uporaba motoriziranih prometnih sredstev itd. osiromašujejo človeka tistih pozitivnih činiteljev, ki so važen pogoj za ohranitev in pospeševanje njegovih bioloških sposobnosti ter vzdrževanja fizičnega in psihičnega ravnotežja.

Kljub tej naglici napredka je bil doslej na tem področju narejen korak naprej. Ena od značilnosti današnjih razmer v telesni kulturi pri nas je še vedno močna stihijnost in laičnost in je v mnogih primerih odvisna od posameznikov in od nezadostne pobude družbenih činiteljev. V šolah je še vedno

pod močnim subjektivnim vplivom učitelja in njegovega razpoloženja do telesne kulture. Stihijnost pa je opazna tudi na področju gradnje objektov in vzdrževanja le-teh.

Posledica že omenjenih činiteljev je vidna v odnosih družbenih in prosvetnih delavcev do telesne kulture, v podcenjevanju pouka telesne vzgoje v šolah vseh kategorij, športnih dnevov, v nezadostnem družbenem vrednotenju prostovoljnega dela in funkcij v takih organizacijah. Tako nimamo na področju zdravstva niti enega specialista, ki bi deloval samo na področju športne medicine. Razprave so pokazale, da so v letu 1962 le v 47 občinah (polo-

organizacije. Tukaj je vidna le oblika tekmovalne dejavnosti, ki lahko preide celo do republiških iger (metalurške, elektro, gradbene itd.). Približno 5 % delovnih organizacij v Sloveniji ima take aktivne (321 delovnih organizacij). Ti podatki kažejo premajhno zainteresiranost, posebno še, če pomislimo na zmanjšanje nesreč in bolniških izostankov.

Spričo že omenjenega bi morala dobiti telesna kultura v prihodnjem 7-letnem obdobju v celotnem družbenem dogajanju mesto, ki ji pripada, skladno s njeno pomembnostjo za telesni razvoj in zdravstveno stanje zlasti mladine. Pri razvoju športnih panog bo potrebno

Telovadba in košarka sta športni panogi, ki bi ju lahko v Kidričevem uspešno uveljavili

vica v Sloveniji) razpravljali o problemih telesne kulture, t. j. na občinskih skupščinah, občinskih vodstvih ZK, SZDL in ZMS. Na podlagi ocene na zdravstvenih pregledih ima v Sloveniji 30 do 40 % učencev osnovnih šol večje ali manjše telesne okvare. V drugih šolah je to število še večje. Da bi ublažili tako pomanjkljivo telesno vzgojo, so skušali razmere izboljšati z organiziranjem prostovoljnih šolskih športnih društev

Tudi športni aktivni pri delovnih organizacijah in sindikatih gradijo s prostovoljnimi delom športna igrišča in naprave, vendar so taki aktivni preveč prepuščeni samo sindikalnim organizacijam. Dragoceno pomoč pri izvajanju nalog na tem področju bi naj dale telesno-kulturne

v skladu z danimi materialnimi in kadrovskimi možnostmi nadalje razvijati kvaliteto, pri čemer je nujna orientacija na določeno število panog, ker frontalnega razvoja vseh športnih panog v obstoječih pogojih ni mogoče doseči. Tako upoštevamo pri sestavi prioritete vrste:

● pomembnost panoge po njeni biološko-edukativni vrednosti,

● pomembnost panoge zaradi prilagoditve k našim klimatskim in geografskim pogojem,

● tradicije določene panoge na določenem področju.

Pri tem ne izključujemo možnosti razvoja ostalih panog, če je zanje dovolj zanimanja in pogojev.

Na področju materialnih pogojev za obstoj društev bo potrebno storiti še naslednje:

● v urbanističnih programih zagotoviti mesto telesno-kulturnim objektom ter posvetiti pozornost gradnji kompleksnih objektov z ozirom na racionalno koriščenje investicijskih sredstev;

● v skladu s trenutnim načinom financiranja bo najustrežnejše formirati v občinah sklade za telesno kulturo. Pri tem bi naj sklad v občini vodil politiko objektivnega razdeljevanja sredstev na društva v celotni komuni.

Da bi se pospešil nadaljnji razvoj telesne kulture pri nas in v komuni predvsem glede množičnosti, kvalitete in učinkovitosti, bo potrebno:

● v delovnih organizacijah proučiti stanje telesnovzgojne dejavnosti (kjer so taki aktivni ustanovljeni) zaradi izboljšanja delovne zmogljivosti članov kolektiva. Pri tem bodo morali samoupravni organi upoštevati ustrezne materialne in kadrovske pogoje;

● občinska skupščina naj v svojem planu izdela konkretni program razvoja telesnovzgojnih društev, skrbi za gradnjo objektov, izobraževanje strokovnih kadrov ter zagotovi stalni vir dotoka sredstev društvom;

Ura/dan	Torek	Sreda	Četrtek
16.35—17.20	ml. pionirke	ml. pionirji	
17.25—18.10	st. pionirke	st. pionirji	
18.15—20.00	mladinke	młodinci	košarka
20.00—22.00	čl. in rekr.	čl. in rekr.	

T. I.

š a h

Zivimo v dobi kvalitetnega in množičnega dviga šaha v svetu. To velja za razvite države, kjer imajo visoki standard, posebno pa še za socialistične dežele. Jugoslavija ima slavno tradicijo, saj je pri nas šah v povojnih letih dosegel velik razmah. Zato tudi nekateri imenujejo to dobo »zlata šahovski časi«.

Pozneje in vse do danes ta lepa igra pri nas sicer ne stagnira, vendar bi lahko rekli, da se nekoliko počasneje razvija. To dejstvo bi podkrepili z relativno manjšimi uspehi naših vodilnih jugoslovanskih šahistov v svetu. Tudi zadnja olimpiada je pokazala, da že imamo v nekaterih deželah hudo konkurenco za drugo šahovsko pozicijo v svetu; saj so bile Češko-slovaška, Zah. Nemčija, ZDA, Romunija in Bolgarija tesno za nami.

Tudi pri nas v Jugoslaviji moramo slediti hitremu razvoju šaha v svetu. Zato ustanovljamo v zadnjih dveh letih po republikah šahovske centre za napredek šaha, ki morajo skrbeti za množičnost in kvaliteto. Kvaliteta se lahko razvije, če ima podporo v množičnosti.

Ena osnovnih nalog centra je delo na množičnem razvoju šaha pri nas. Če govorimo o šahu kot duševni rekreaciji delovnih ljudi, o šahu kot ljudski igri, ne smemo pozabiti, da nam kljub temu, da je šah ponekod prodril precej v širino, ostane še nepregledno torišče dela v naših industrijskih delavskih središčih, na podeželju in med šolsko mladino — med pionirji.

V propagandi šaha ne smemo pozabiti na njegov pomen in vlogo pri vzgoji mladine in sploh v družbi. Tako naj bi si šah pridobival in utrjeval ustrezno priznanje vseh naših družbenih, političnih in športnih organizacij, ki nam morajo pri

šole na vseh stopnjah najpostanejo temeljne ustanove množičnega razvoja telesne kulture;

● po končanem šolanju naj se nadaljnje aktivno udejstvovanje mladine usmeri v športna društva in delovne organizacije,

● posvetiti je treba več skrbi načrtnemu razvoju znanstvenega raziskovalnega dela na tem področju in doseči uporabo teh rezultatov v praksi.

Dosledno uresničevanje takih načel bo omogočilo, da bo postala telesna kultura nepogrešljiv činitelj celotnega družbenega razvoja, in to predvsem v pogledu zdravja in krepitve delovne sposobnosti ter doseganju večjih uspehov na vseh delovnih področjih.

Na prvi seji prednjaškega zbora je bil določen urnik spričo razpoložljivega časa proste telovadnice. Tako je bilo tudi spričo razpoložljivega kadra do nadaljnjega določeno:

vadba z mlajšimi pionirji in pionirkami: ŠTEFKA AJDNIK in PUNGARTNIK,

vadba s starejšimi pionirji in pionirkami: JELKA RAJHER in NOVAK,

mladinci: JANKO STREL,

mladinke: LIDIJA ZEHFER, rekreacija moški (člani): LJUBO KEBER,

rekreacija ženske (članice): SAVA BLAŽ,

košarka: inž. FRANC BAŠ.

Ura/dan

Torek

Sreda

Četrtek

ml. pionirke

st. pionirke

mladinke

čl. in rekr.

ml. pionirji

st. pionirji

młodinci

čl. in rekr.

košarka

T. I.

Kdo bo uredil cesto od tovarne do naselja II?

Ko se peljemo v službo in zavijemo proti naselju II. (nekdanjemu gradisovemu naselju) nas čaka najtežji del poti. Poleti ne moremo trditi, da je to cesta II. reda — to je skakalnica na manjše razdalje. Pozimi pa je tu največ ledu zaradi akacij, ki rastejo ob cesti.

Posebno vprašanje je cesta razsvetljava, ki so jo demontirali. Tudi cesta je bila po osvoboditvi zgrajena z bitumenom, sedaj pa to cesto popravljajo z gramozom. Če bi ta gramoz prodali, bi lahko povlekli cesto z bitumenom do Ptujске gore.

Spominjam se, ko smo udarniško delali razsvetljava v naselju I. Takrat so obljubljali, da bo v kratkem urejena pot in razsvetljava v naselju II. Nismo zahtevali in ne zahtevamo fluorescentne razsvetljave. Zadovoljni bi bili z navadnimi lučmi, tako da ne bi delavci na poti v službo in domov padali po cesti. Potrebno bi bilo samo malo volje s strani našega podjetja ali stanovaljske skupnosti pa bi te zadeve lahko uredili s skromnimi sredstvi.

To smo že večkrat zahtevali od odborov občinske skupščine na zboru volilcev. Dobili smo sledeči odgovor: »Ni lastnika te ceste.« Morda bi lastnika lahko odborniki poiskali.

Poleg tega pa je ta cesta le 200 m od tovarne in se vozijo po njej delavci iz Lovrenca, Ptujске gore, Apač, Sel, Vidma in iz Haloz, ki si želijo čimprej ureditve tega problema.

Življenje in delo v okoliški vasi

V našem listu smo doslej vse premalo pisali o delavcih, ki so zaposleni v naši tovarni, nastanjeni pa so v okoliških vaseh in krajih.

Morda bi koga zanimalo, kako živijo? Kako se udeležujejo v raznih kulturno-prosvetnih društvih na vasi? Kakšne pogoje imajo za ustanovitev in vzdrževanje teh društev? Potem, kakšen je kulturni izgled njihovega kraja ali vasi? Kako in kje preživljajo svoj prosti čas? Kako vpliva delo v tovarni na njihovo duševno stanje? O vsem tem in še marsičem drugim bi bilo vredno spregovoriti nekaj besed.

Draženci so majhna vasica. Malokdo je že slišal zanjo. Iz Kidričevega je petinštirideset minut hoje do nje. Po netočnih podatkih šteje devetdeset hišnih števil s stopetdesetimi družinami. Krajevni urad je v Hajdini.

Vaščani se večji del ukvarjajo s poljedelstvom in živinorejo. Doma ostajajo le starejši ljudje, mladina pa odhaja na delo v tovarne ali se izobražuje v šolah. Kmetje sodelujejo v kooperaciji s kmetijsko združenjem. Tako jim delo bolje uspeva in se lahko pohvalijo z lepimi rezultati. Pravijo, da bodo nekega dne prepustili posestva zadrugi, ker ne zmorejo dela in tudi davki so visoki.

Večina mlajših je zaposlena v TGA. Ta tovarna je najbližja in tudi zaslužek je lep. Fantje, ki odslužijo kadrovski rok, se takoj poznajajo za službo v tovarni. Včasih je treba dolgo čakati na rešitev prošnje; pa to jih ne moti. Važno je, da so sprejeti. Vedo, da je vsaka pot dolga in naporna.

Človek iz vasi, ki prvič stopi v službo, se počuti nekočno v zadregi pred nalogami, ki so mu naložene. Ko se kasneje vživi v delo in delovne pogoje ter se spozna z nevarnostmi na delovnem mestu in proizvodno problematiko, so težave v glavnem odpravljene. Zaveda se, da je združen s tovarno, ki mu nudi osnovne pogoje za življenje. S tem, ko je stopil v službo, si je nadel neko breme, ki ga kratko imenuje odgovornost. Za svoje delo je odgovoren celotni družbi, ne pa samemu sebi ali enemu človeku. Delo mu vliva samozavest in zato je pri-

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 6. strani) iz Ptujja), Martinom Majcenovičem 11,5, Đurico Škarja 11 itd. 10. januarja 1965 so v počastitev občinskega praznika ob obletnici tragičnega konca Pohorskega bataljona naši šahisti tekmovali s sindikalnimi ekipami Impola in tovarne dušika tudi v Rušah in ponovno osvojili prvo mesto.

Posamezni rezultati:

Kidričevo 8 točk, Ruše 5 točk in Impol 2 točki.

Kidričevo — Ruše 3:2, Ruše — Impol 3:2, Impol — Kidričevo 0:5.

Uspehi naših šahistov:

Martin Majcenovič 2 točki, Ferdo Zupanič 2, Đurica Škarja 1, Janez Artenjak, Karel Antonič 2 točki.

V propagandne namene — da bi vzbudili med našimi delavci in mladino čimveč zanimanja za šah — je bila v Kidričevem

Gozd — naše bogastvo in naše zdravje

Takoj po končani vojni naša skupnost ni imela drugega bogastva, kakor pridne roke delovnih ljudi in naravno bogastvo v gozdovih. Da bi popravili porušene domove in opustošene tisto malo industrije, ki smo je imeli pred vojno, smo pač morali zaposliti delovno silo doma. Za nabavo raznega industrijskega blaga, blaga za široko potrošnjo in opremo za industrijo smo morali dati v tujino ekvivalent, katerega smo pa imeli v naših gozdovih.

Za pripravo lesa za izvoz je bilo organiziranih mnogo delovnih akcij. Tudi iz našega podjetja smo morali dati skupino, ki je odšla v dolenske gozdove. Da bi se za domačo uporabo uporabilo čimmanj kakovostnega hribovskega lesa, smo zase sekali kar v gozdovih okrog tovarne.

Ni bil namen gozdove posekati in pustiti golosek. Površine, ki smo jih posekali, smo tudi zasadili z novimi nasadi, celo nekaj novih površin smo pogozdovali.

Posek in pogozdovanje, ki smo ga vršili v precejšnji meri s prostovoljnim delom, ni bil glavni gospodarski cilj našega podjetja. Že takrat smo vedeli, da bo iz naše tovarne uhajal plin, ki bo uničeval rastlinstvo v bližnji okolici. Posebej pa je potreben na našem terenu gozdni pas okrog tovarne, ker je območje, kjer prevladujejo precej močni južni vetrovi.

Naše podjetje pred desetimi leti ni moglo dobiti strokovnjakov — gozdarjev, saj jih je manjkalo tam, kjer je bilo gozdarjenje glavna gospodarska panoga. Kljub temu smo imeli dovolj sadik doma, to je vzgojenih v tovarni. Glavni duševni vodja gozdarjev je bil Peter Čulibrk. Z dušo in telesom je bil navezan na gozd.

Njegova največja želja je bila postati gozdarski tehnik. S časom ni nikoli štedil, v gozdu je bil med službenim in prostim časom. Stalno je eksperimentiral na svojih gredah, iskal je v gozdu zdravje in zadovoljstvo.

Žal se njegova želja ni izpolnila, namesto do gozdarskega tehnika je moral v bolniško posteljo, od koder se še do danes ni mogel pravilno povrniti. Posledice vojne mu ne prizanašajo.

Z njegovo boleznijo pa je zbolel tudi naš gozd. Tega ne

občutimo samo mi, ki enkrat ali dvakrat napravimo večji lov v tovarni. Ta občutek imajo tudi naši gostje, ki so stalno tako navdušeni pričakovali dan, ko bo lov v tovarni. Vidne posledice njegove odsotnosti pa opazamo pri naši lovni divjadi, ki vsako leto bolj opada. Zaredile so se lisice, ki ugonobijo doberšen del koristne divjadi. Gozdovi v tovarni so neprehodni in neočiščeni.

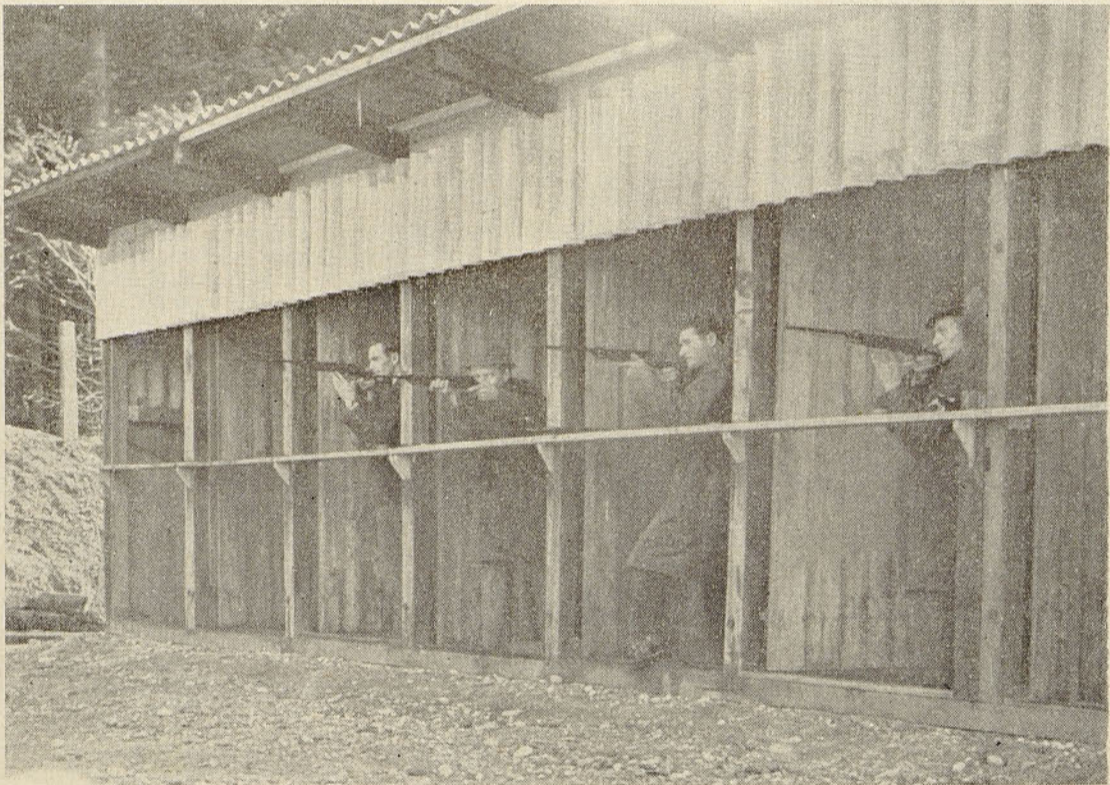
Česar ne napravi elektroliza s svojimi plini, to opravi zima. Še tisto, kar hoče nasilno živeti, ne more, ker so celi kompleksni do tal upognjena mladega drevja, ki trohni in umira. Ni samo en primer, da na podrtih steblih raste mah in da je prenekatero deblo s travo zaraščeno in napol segnit.

V začetku sem poudaril, da gozd za naše podjetje ni gospodarska panoga, temveč je postranska dejavnost, ki pa je nujno potrebna, če hočemo obvarovati daljno okolico pred propadanjem. Pred desetimi in več leti smo vložili mnogo prostega časa za vzgojo našega gozda, danes pa nam tega ni potrebno. Menimo, da bo tudi v to svrhu naše delavsko samoupravljanje našlo dovolj finančnih sredstev. Potrebna je le dobra volja in zanimanje, pa nam bo gozd spet to, kar si od njega želimo.

Premnogi sicer mislijo, da je to želja samo tistih, ki iščejo dobro voljo in razvedrilo v naših gozdovih. Res je tudi to, da nekateri ne vedo precenti koliko dobrega nam je storil gozd v času NOB. Količina nas ne bi danes hodila tod, da nismo našli v gozdu vsega tistega, kar nam danes nudi dom, to je zavetišče, prehrano in mehko posteljo. Tiste, ki tega ne čutijo, moramo poučiti in jim povedati, da je del njihovega bogastva in njihovega zdravja ravno v gozdu. Saj vemo celo to, da nastajajo tam, kjer na večjih kompleksih gozdov ni, puščeve in prvi agromelioracijski ukrepi se pričenejo s pogozdovanjem. Morda bo tudi kdo rekel, saj smo pred upravo uredili park, drugo pa ni potrebno. To je podobno sadežu, ki je od zunaj lep in zdrav, znotraj pa je gnil.

Upam, da bodo moje misli, ki jih podajam, padle na plodna tla in da bomo odpravili pomanjkljivosti, ki nedvomno so.

K. A.

Naši strelci so tekmovali

Obiskala sta me predstavnika TK ZMS

Dne 23. decembra lani sta me na delovnem mestu obiskala 2 predstavnika TK ZMS. Prvi se mi je jasno in razločno predstavil, ime drugega pa sem preslišala ali pa ga je previdno zamolčal. Prišla sta s posebnim namenom, ki sta mi ga po kratkem razgovoru izdala. Napoti jima je bil moj članek »Nekaj o delu in težavah Zveze mladine v našem podjetju.«

Zamerita mi, da tako odkrito in v taki obliki pišem o mladini; če o delu in uspehih ne morem govoriti, naj raje molčim. S tem sestavkom sem pokvarila vse dosedanje začete uspehe, ki se kar naglo množijo. Od vseh strani že prihajajo

kritike na račun neaktivnosti mladincev. Izražata željo, da v prihodnje ne pišem več o mladini. Sami so že določili predstavnika za tisk, ki bi naj obveščal javnost o vsem; jaz pa sem ga prehitel. Nadalje mi je drugi — brez imena — očital, kako morem pisati kaj takega o mladini jaz, kot neaktivna mladinka, ki ni pokazala v mladinski organizaciji nobenih uspehov in rezultatov. O tem sta se baje neke pozanimala. Ves čas razgovora, ki je trajal približno trideset ur, sta mi očitala mojo neaktivnost in me tako postavljala v slabo luč. Navsezadnje že res nisem več (Nadaljevanje na 8. strani)

organizirana simultanka z nastopom vele mojstra Bruna Parme. Prireditve, ki je bila 17. januarja letos v dvorani restavracije, se je udeležilo skupaj 42 igralcev, od tega 30 iz Kidričevega in po 4 igralci iz Slovenske Bistrice, Ruš in Ptujja. Po 6 urah igranja je vele mojster dosegel 31 zmag, 10 remijev in izgubil samo 1 partijo. Premagal ga je samo Ivan Frangeš iz Ruš. Iz Kidričevega so bili uspešni z remiji: Anton Kokol ml., Srečko Muršec, Martin Majcenovič, Ferdo Zupanič in Ciril Kovač.

Simultanke, ki je bila res vzorno organizirana, se je udeležilo tudi precej gledalcev, ki so z zanimanjem sledili poteku borb na posameznih ploščah.

M. M.

(Nadaljevanje z 2. strani) enim drugim mestom. Tehnični rezultati:

Šah: 1. ALUMINIJ 8 točk, 2. DUSIK 5, 3. IMPOL 2 točki.

V tej panogi je treba posebej pohvaliti naše šahiste, ki so med ravnopravnimi ekipami potesni zmagali nad Rušami s 3:2 v drugem dvoboju z Impolom naredili pravi »pokol« in zmagali z najvišjim rezultatom 5:0.

Streljanje: 1. ALUMINIJ 802 kroga, 2. DUSIK 776, 3. IMPOL 628 krogov.

Naši strelci so naredili pravi podvig s tem, da so v moštvo vključili tudi eno tovarišico, ki pa je vseeno bila ravnopravni tekmovalce ostalim članom zmagovite vrste.

Kegljanje: 1. DUSIK 358 podrtih lesov, 2. ALUMINIJ 334, 3. IMPOL 314 podrtih lesov.

Kegljači so dosegli relativno najslabši rezultat, vendar pa njihovi naporji za doseg čimboljše rezultata niso bili nič manjši od obeh naših zmagov-

valnih ekip. Videlo pa se je, da zmagovalec razpolaga s tekmovalci, ki imajo že nekajletne izkušnje.

Po končanem tekmovanju je organizator priredil zakusko v srednji tehnični šoli v Rušah, kjer je bila razglasitev rezultatov in podelitev spominskih nagrad za uspehe. Nagrajeni so bili tudi vsi nastopajoči z lepimi in praktičnimi darili.

V zaključnem govoru je predsednik sindikalne podružnice iz Ruš tov. inž. Slavko Juršnik poudaril, da je ponosen na sodelovanje sindikatov treh sorodnih tovarn v okraju. Omenil je, da se bo to sodelovanje še razširilo. Predstavniki organov samoupravljanja in sindikatov so se dogovorili za sestanke na katerih bi izmenjali izkušnje s področja samoupravljanja, sindikalnega dela in podobno.

Ko smo se poslavljali, smo lahko povsod slišali zagotovila in obljube, da se bomo ob podobnih priložnostih radi srečevali, kar bo poglobljalo navezane stike.

F. S.

Personalne spremembe

Člani kolektiva, ki dopolnijo v februarju 1965 najdaljšo neprekinjeno delovno dobo v tovarni:

19 let: Mirko Kondrič, nastopil službo 1. 2. 1946.

18 let: Peter Čulibrk, nastopil službo 3. 2. 1947, Ivan Gašpar, nastopil službo 21. 2. 1947 in Jožef Hertiš 24. 2. 1947.

17 let: Stanko Brgles, nastopil službo 5. 2. 1948, in Franc Zupanič 6. 2. 1948.

16 let: Ivan Cafuta, nastopil službo 7. 2. 1949, Rudi Hluščič 15. 2. 1949 in Maks Strafela 13. 2. 1949.

15 let: Stanko Pondrk, nastopil službo 14. 2. 1950, in Stanko Praprotnik 25. 2. 1950.

14 let: Franc Dokša, nastopil službo 1. 2. 1951, in Edvard Ferencič 23. 2. 1951.

13 let: Franc Korpar, nastopil službo 12. 2. 1952.

12 let: Franjo Drobniak, nastopil službo 5. 2. 1953, Stanislav Ivanuša 4. 2. 1953, Slavko Janžekovič 5. 2. 1953, Janez Jus 16. 2. 1953, Franc Krajnc 23. 2. 1953, Vincenc Kovačec 4. 2. 1953, Janez Metličar 7. 2. 1953 in Janez Pernat 3. 2. 1953.

11 let: Vili Detiček, nastopil službo 1. 2. 1954, in Frida Kac 1. 2. 1954.

10 let: Mihael Anžel, nastopil službo 1. 2. 1955, Martin Arnuš 2. 2. 1955, Franc Bedrač 14. 2. 1955, Franc Bezjak 17. 2. 1955, Martin Cafuta 4. 2. 1955, Anton Dviršak 2. 2. 1955, Valentin Dominko 5. 2. 1955, Jakob Drobniak 14. 2. 1955, Konrad Fladung 1. 2. 1955, Franc Fric 2. 2. 1955, Ludvik Forstnerič 2. 2. 1955, Silvester Fijavž, 18. 2. 1955, Jakob Gajšek 1. 2. 1955, Đuro Horvat 1. 2. 1955, Stanko Irgl 1. 2. 1955, Mihael Jeza 1. 2. 1955, Franc Jus 4. 2. 1955, Jožef Koletnik 1. 2. 1955, Avgust Kiselak 1. 2. 1955, Anton Kozoderc 1. 2. 1955, Franc Kozoderc 5. 2. 1955, Janez Ljubec 4. 2. 1955, Anton Lešnik 5. 2. 1955, Franc Murko 1. 2. 1955, Jakob Mesarič 2. 2. 1955, Jurij Mohorko 2. 2. 1955, Stanko Munda 4. 2. 1955, Martin Merc 5. 2. 1955, Rudolf Mislovič 5. 2. 1955, Rudolf Merkuš 7. 2. 1955, Davorin Meško 16. 2. 1955, Franc Meško 17. 2. 1955, Jože Mlakar 22. 2. 1955, Stanko Osvald 4. 2. 1955, Stefan Petrovič 1. 2. 1955, Maks Planinc 1. 2. 1955, Janez Pulko 1. 2. 1955, Martin Petek 8. 2. 1955, Anton Pulko 11. 2. 1955, Jože Pauko 15. 2. 1955, Anton Petek 18. 2. 1955, Roman Plajšek 21. 2. 1955, Stefan Rakuš 23. 2. 1955, Ivan Reich 22. 2. 1955, Jože Selinšek 1. 2. 1955, Stanko Seidl 5. 2. 1955, Franc Svenšek 15. 2. 1955, Mihael Šamperl 5. 2. 1955, Josip Trstenjak 1. 2. 1955, Vincenc Topolovec 17. 2. 1955, Anton Vidovič 3. 2. 1955, Andrej Vidovič 4. 2. 1955, Ivan Voglar 5. 2. 1955, Anton Vernig 14. 2. 1955, Anton Vaupotič 22. 2. 1955, Anton Zebec 1. 2. 1955, Franc Zinko 21. 2. 1955 in Franc Žunkovič 21. 2. 1955.

NASI 50-LETNIKI:

Ante Gulin, rojen 8. 2. 1915, in Janez Turk, rojen 21. 2. 1915.

NOVI DRUZINSKI ČLANI:

Vilibald Jus je dobil Ireno, Ivan Ogrinc — Ivana, Jože Brglez — Tatjana, Jože Potočnik — Dušana, Stanislav Vršič — Jožico, Anton Nahberger — Tatjana, Maks Dovečar — Marico, Ivan Obadič — Blaženko.

POROČILI SO SE:

Ivan Kampl iz DE elektrolize.

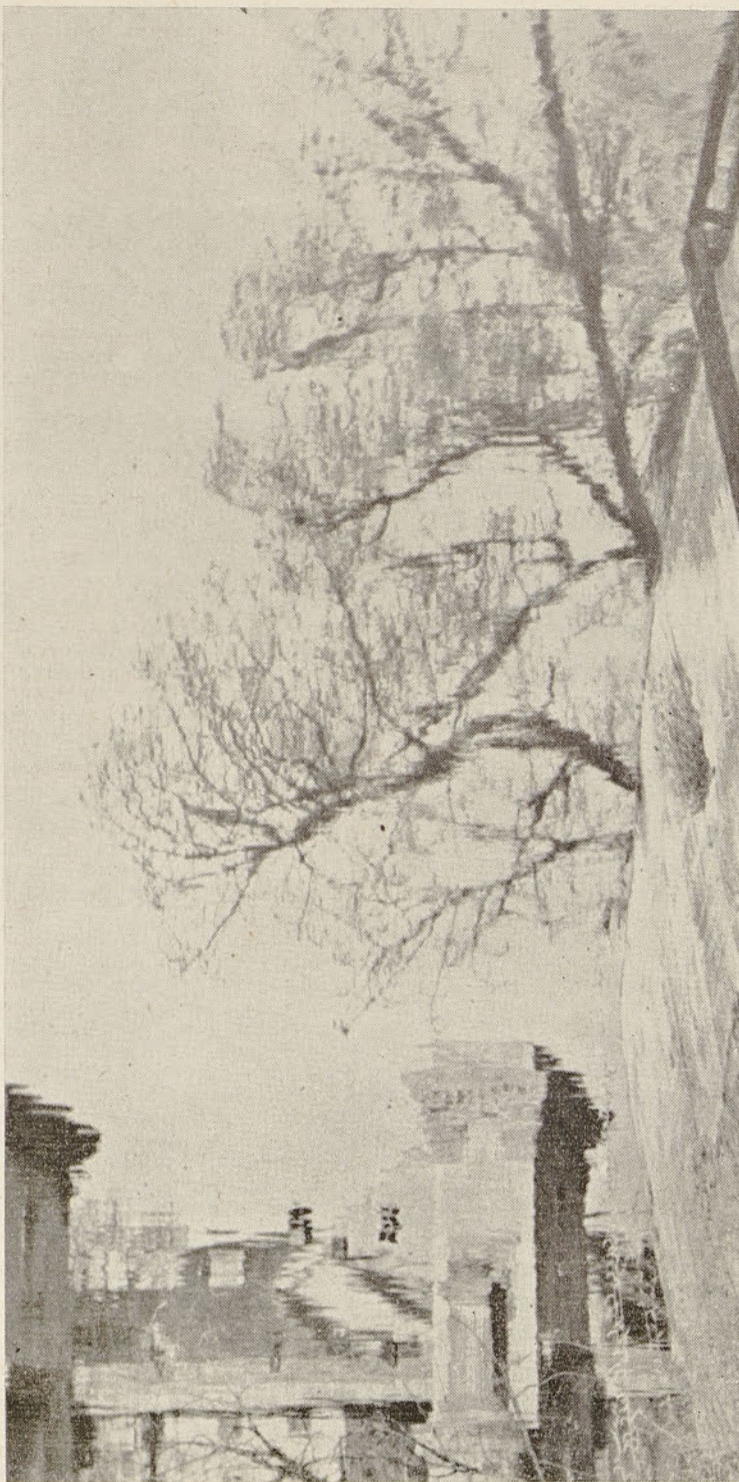
NOVI ČLANI KOLEKTIVA:

Gerčka Štrucl, delavka.

ODSLI IZ PODJETJA:

Štefan Hadler, Stanko Zupanič in Štefan Jerič.

M. T.

Impresije

Foto inž. Marjan Hudina

(Nadaljevanje s 7. strani)
pravljeno dati družbi kar največ.

Vas, ki šteje nekaj manj kot sto hiš, se precej naglo motorizira. Zaslediti je tu pa tam kak avto; motorno kolo ali moped pa ima skoraj že vsak, ki je v službi v Kidričevem ali drugod. Ne marajo hoditi v službo peš ali s kolesi.

V programu imajo tudi nekaj iger, ki bi jih naštudiral skupaj z igralno družino Draženci, ki je doslej pripravila in izvajala že lepo število komedij in dram. Pri tem jim največ pomaga Matevž Cestnik, predsednik SZDL, ki je tudi režiral vse igre, ki so jih igrali do danes. S postavitvijo kulturnega doma bodo dobili prostor, ki je doslej predstavljal enega največjih problemov. Tam bodo lahko imeli vaje, pozneje pa bodo izvajali igre. Ob raznih državnih praznikih pa imajo mladinci v načrtu zabave s programi, ki bi naj privabile čimveč gledalcev.

Želijo si tudi trgovino, ki bi bila sredi vasi. Te pa verjetno še ne bo tako kmalu.

Ob lepem vremenu igrajo mladinci na gmajni nogomet. Doslej so že izvedli nekaj srečanj, na katerih so dosegli lepe uspehe. Nekaj mladincev igra tudi pri NK Aluminij.

Na sestankih SZDL je bilo govora o cestni razsvetljavi, ki je tako zelo potrebna v tem kraju. K temu bi naj prispevali svoj delež tudi vaščani, ki bi dali določen denarni znesek.

Vaščani, ki delajo v Kidričevem, se pritožujejo nad slabo cesto, po kateri morajo vsak dan v službo. Poleti še nekako gre; težko pa je pozimi, ko pot ni prehojena in iztirjena. V jeseni in spomladi pa je takšno blato, da morajo po drugi cesti, s čimer si napravijo pot daljšo. Upajo, da se bo slejkoprej nekdo zavzel tudi za to cesto.

P. M.

KINO SVOBODA KIDRIČEVO

(Spored za mesec marec 1965)
3. in 4. TAKSI ZA TOBRUK — francoski črno-beli vstavi-sionski film.

6. in 7. DESANT NA DRVAR — domači črno-beli kinema-skopski film.

10. in 11. DOBRA LEKCIJA — francoski črno-beli film.

13. in 14. LOČITEV PO ITALI-JANSKO — italijanski črno-beli vstavionski film.

17. in 18. V ZNAMENJU ZO-ROA — francoski barvni kine-maskopski film.

20. in 21. POLET V BODOČ-NOST — ameriški barvni film.

24. in 25. DEKLICA, S KATE-RO SEM SE DRUZIL — sov-jetski črno-beli film.

27. in 28. UZDA NA VRATU — francoski črno-beli kinema-skopski film.

31. III in 1. IV. KAMIKAZE — ameriški črno-beli film.

(Nadaljevanje s 7. strani)
vedela, kakšen namen je imel njun obisk.

Nemalo me je prizadela opazka, da sem bila neaktivna mladinka; to mi očita človek, ki je šele nekaj mesecev v tovarni, in ki ni mogel biti natančno seznanjen z dogodki pred zadnjo letno mladinsko konferenco; pa tudi prvič sem ga takrat videla. Zanima me, kaj lahko on pokaže in s kakšnim uspehom se lahko postavi. Sprašuje me, zakaj se nisem udeleževala mladinskih sestankov. Nisem ga mogla niti hotela prepričati, da nisem zamudila nobenega sestanka, ki so bili sklicani v teh treh letih, kar sem v tovarni; le zadnjo mladinsko konferenco sem zamudila iz upravičenih razlogov.

Nič kaj se nista dala prepričati, da sem vse to napisala z namenom, da vzpodbudim k delu mladince, ki so doslej stali ob strani, prekrižanih rok.

Opozorila sta me tudi na to, da me je čas prehitel. Mladina je ubrala v zadnjem času čisto drugo pot. Pojasnila sem jima, da je bil članek napisan pred letno konferenco zveze mladine, torej je jasno, da nisem mogla pisati in prikazovati stanja mladinske organizacije v prihodnosti, ampak sem v sestavku obravnavala mandatno dobo pred konferenco. O uspehih, ki

jih že dosegajo, pa imajo še dovolj časa pisati.

Vse to nepotrebno in skoraj brutalno besedičenje sem štela kot neke vrste napad na lastno rahločutnost. Počutila sem se kot žrtev med dvema novinarjema — za kar se mi je tudi eden predstavil, čeprav dvomim o njegovem novinarskem poklicu. Menda je zamenjal besedi dopisnik in novinar.

Pomislimi moramo, kako nezanimiv in vsakdanji bi bil naš »Aluminij«, če bi bili v njem zabeleženi samo uspehi našega dela in vidne le dobre strani načina gospodarjenja. Stvar moramo prikazati v taki luči, kot je v resnici. Ne smemo s tenčico nekaterih uspehov zakriti tistega, kar že kar jasno bode v oči in kaže polom. Ob odkriti besedi in kritiki se bo prav gotovo naša dobra rešitev, ki bo stvari spravila na pravo mesto. Zato odkrivajmo napake in jih skušajmo z dobro voljo in z združenimi močmi odpraviti.

Lepo in prav bi bilo, da bi se mladinci zavedali, da družba potrebuje popolnega človeka, ki bi bil sposoben aktivno sodelovati tako v raznih družbeno političnih organizacijah kot tudi, da bi se pozitivno izkazal na delovnem mestu, ki mu ga je zaupal kolektiv.

Pavla Metličar

Še o delu in težavah ZM v našem podjetju

V decembrski in januarski številki našega glasila ste, dragi bralci, lahko zasledili članek, ki obravnava delo in težave mladih v našem podjetju.

Zdi se nam potrebno, da pojasnimo delovnim tovarišem v kolektivu, kakšno je bilo in je stanje v ZM, ki ga je skušala tov. Pavla prikazati s svojim člankom. Še posebej pa zato, ker boste v tej številki našli članek istega avtorja, ki bi lahko koga pripeljal do zmotnega mnenja o mladih.

Najprej bi želel povedati bralcem in tov. Pavli, da je mladina v lanskem letu imela obširen program dela, ki ga je skoraj v celoti izpolnila, da so bili doseženi uspehi, kajti tudi uspeša proizvodna konferenca, tudi prijateljsko srečanje z mladinci iz drugih kolektivov pomeni uspeh — spričo množice problemov in težav, s katerimi se srečuje vodstvo mladinske organizacije pri svojem delu.

Marsikomu so znani problemi mladih, nekaj jih je navedla v svojem članku tudi tovarišica Pavla — vsi pa vemo, da je delo mladine iz leta v leto težavnejše, saj za mlade ljudi še zdaleč ni konec delovnega dne s koncem delavnika v tovarni. Sicer pa se delo in nedelo ne more meriti po številu sestankov, ki bi trajali v pozne popoldneve, ampak po elastičnosti na delovnem mestu in pripravljenosti za sodelovanje v družbeno-političnih organizacijah. Res je, ne moremo se pohvaliti s takimi uspehi, kot se je lahko pohvalila mladina v prvih povojnih letih, v času izgradnje, toda ali nismo k proizvodnim uspehom pripomogli tudi mi, mladi?

Razumeli bi, če bi nas starejši delovni tovariši vprašali, kje smo in kaj delamo, da nas kot organizacijo skoraj ni opaziti, toda kako moreš to spravešati ti, tov. Pavla, ko s svojimi 21. leti še vendar sodiš v naše vrste? Priznati moraš, da te delo pri mladini ni nikoli zanimalo, niti tedaj, ko smo te mladi izvolili v sekretariat aktiva uprava-vzdrževalni obrati, saj je vabila za tistih nekaj sestankov moral namesto tebe pisati tovariš-mladinec, ki nikakor ne sodi za pisalni stroj. Pa pustimo to.

Pisala si o mladih, ki se počnejo, pa nočejo več delati v

mladinski organizaciji. Nisi med temi tudi ti? Se spomniš, kako zelo prav ti je prišel izgovor: »Poročena sem, nimam časa,« ko smo te vabili na sestanke, pa si se bila poročila. Oba z možem sta nam dala čuti, naj na vaju ne računamo več. Članstvo v organizaciji ZM je prostovoljno, nikogar ne prepričujemo, kakšne so njegove dolžnosti in pravice.

Ne misli, tov. Pavla, da sta tovariša, ki sta te obiskala, bila napačno informirana o tvojem delu. Ne, o tem smo ju seznanili na sestanku, ko sta se zanimala, kdo je pisec omenjenega članka. Bilo nas je sram. Mar res nismo prav nič storili? Res je, da sta tovariša v podjetju šele nekaj mesecev, kljub temu pa sta v kratkem času storila več, kot si zmogla ti v treh letih, odkar si v podjetju. Povemo ti lahko še to, da je eden izmed njih bil dobro seznanjen z delom mladine v našem podjetju še preden je postal član našega kolektiva, saj je bil nekaj let član občinskega komiteja ZMS, nekaj časa pa tudi predsednik občinskega komiteja.

Kot nova člana sta te želela spoznati in ugotoviti, zakaj pišeš. Svoj namen sta dosegla. Hitro sta namreč ugotovila, koliko je ura. Nerazumljivo jima je bilo, kako je mogoče, da mladinka, ki ni zamudila nobenega sestanka, ne ve, kdo je v sekretariatu aktiva, kamor spada, kako je ni zanimalo niti to, kdo je predsednik TK ZMS, itd.

Ob rahločutnosti, ki jo omenjaš, se lahko samo nasmehujemo. Bolj veseli bi je bili na drugem mestu.

In kaj te vodi k temu, da pišeš o mladih? Kot nisi mogla prepričati tovarišev, ki sta te obiskala, da pišeš z namenom vzpodbuditi mladince k delu, ne moreš prepričati niti ostalih mladincev. Jasno je namreč, da je bil edini cilj tvojega pisanja želja po uveljavitvi.

Misliš, da bi bil ALUMINIJ nezanimiv, če bi ne bilo takih in podobnih člankov? Morda res. Dobro pa je vseeno, če se o zadevah in dogodkih, ki jih želimo posredovati kolektivu, prepričamo, če so resnični in če smo jih upravičeni pisati.

Člani TK ZMS